

3rd SPACE EU rope

project no.1 - Otvorenje bez ceremonija - europska umješnost u vrijeme korone

-./

3rd
SPACE
EU
rope

project no.1 - Otvorenje bez ceremonija - europska umješnost u vrijeme korone

-./

10.12.2020. - 10.1.2021.

STUDIO MODERNE GALERIJE „JOSIP RAČIĆ“

Margaretska 3, Zagreb

project no.1

Moderna galerija - nacionalni muzej moderne umjetnosti, uz potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Veleposlanstva Savezne Republike Njemačke u Republici Hrvatskoj i Gradskog ureda za kulturu Grada Zagreba, u Studiju „Josip Račić“ od 10. prosinca 2020. do 10. siječnja 2021. predstavila je izložbu *3rd-SPACE.EU/rope project no.1 - Otvorenje bez ceremonija - europska umješnost u vrijeme korone.*

Riječ je o izložbi u okviru međunarodnog kulturnog projekta, kojeg su 2019. osmislili Lina Franko, hrvatska umjetnica koja živi i radi u Düsseldorfu, i kulturni menadžer Andi Slawinski, uz tim od tridesetak međunarodnih suradnika.

Prvo izdanje projekta 3rd-SPACE.EU/rope nastalo je kao svojevrsna reakcija na postojeću pandemiju i njen utjecaj na kulturu.

- / Europa
- / kulturni projekt
- / hrvatsko-njemačka suradnja

- / Studio Moderne galerije „Josip Račić“

3rd-SPACE.EU/rope

Projekt 3rd-SPACE.EU/rope nastao je s vizijom stvaranja novog zajedničkog kulturnog identiteta Europe, u kojoj bi otvorena, transdisciplinarna i eksperimentalna razmjena mišljenja bila moguća unatoč geografskim i kulturnim granicama. Kako bi ostvarili taj cilj, Franko i Slawinski okupili su međunarodne vizualne umjetnike, pisce, glazbenike, glumce, režisere i znanstvenike, a umjetnički festivali, izložbe, kazališna, filmska, glazbena i književna događanja te međunarodni rezidencijalni programi i simpoziji dio su transdisciplinarnog programa, koji će se u okviru projekta 3rd-SPACE.EU/rope i u organizaciji udruga za promicanje kulture i umjetnosti RIZOM [K] iz Kraljevice i RHIZOM [D] iz Düsseldorfa idućih deset godina održavati u Hrvatskoj.

Cilj projekta je stvoriti *Treći prostor* kao prostor među-kultura, stvarno i virtualno mjesto u kojem bi umjetnici mogli istraživati različite oblike kulturnog izražavanja, ispitivati ispravnost ustaljenih društvenih normi i tradicija kako bi se unaprijedilo razumijevanje umjetnosti i na taj način doprinijelo nastanku mirnog, otvorenog i tolerantnog društva.

Otvorenje cjelokupnog kulturnog projekta trebalo je biti obilježeno održavanjem Festivala 3rd-SPACE.EU/rope u ljeto 2020. u dvorcu Frankopan u Kraljevici uz četrdeset umjetnika iz svih umjetničkih područja. Kao reakcija na pandemiju koronavirusa, festival je podijeljen u pet cjelina pod novim nazivom *project no. 1 - Otvorenje bez ceremonija - europska umješnost u vrijeme korone*. Spomenuta događanja, održana u razdoblju od kolovoza do prosinca 2020., okupila su manje skupine umjetnika i realizirana su kao eksperimentalna istraživanja pojedinih umjetničkih područja bez prisutstva publike i popraćena filmskom dokumentacijom na službenoj stranici projekta www.3rd-space.eu.

Moderna galerija - nacionalni muzej moderne umjetnosti, uz pridržavanje striktnih epidemioloških mjera i bez ceremonijalnog otvorenja, omogućila je jedino javno predstavljanje projekta 3rd-SPACE.EU/rope 2020., u Hrvatskoj. U Studiju Moderne galerije „Josip Račić”, umjetnici Lars Breuer, Lina Franko, Igor Grubić i Marijana Pende kroz različite medije istražili su kako se kultura i umjetnost mogu nositi s kriznim situacijama, kakve posljedice one ostavljaju na društvo i u kojoj mjeri utječu na produkciju i koncepciju umjetničkog stvaranja.

© GORAN VRANIĆ

/ www.3rd-space.eu
/
/
/
/
/ Treći prostor
platforma za Europu
paneuropska perspektiva

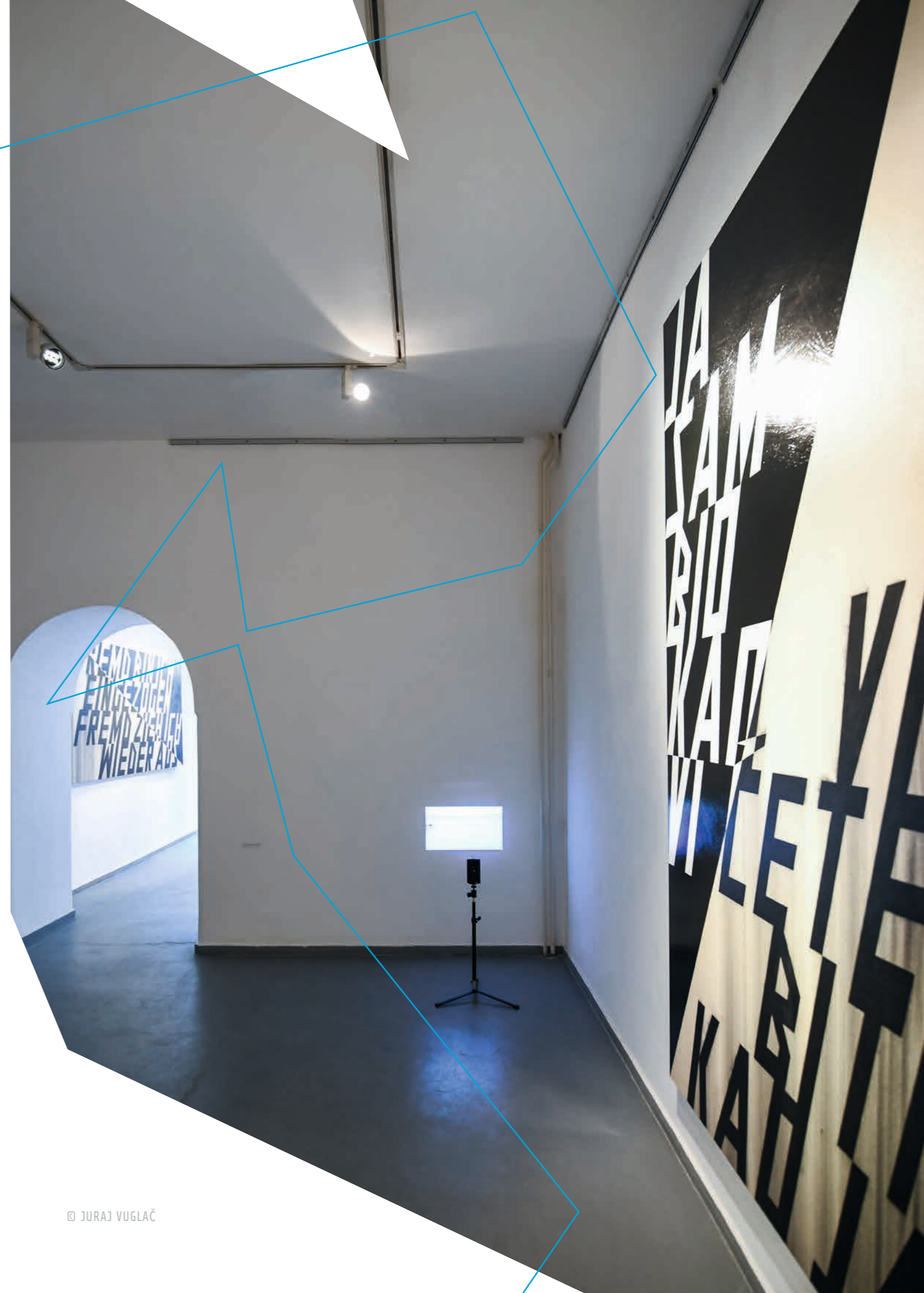
O izložbi

Branko Franceschi

Izložba 3rd SPACE.EU/rope ogledni je primjer za prikaz suštinskih promjena kakve su se dogodile u koncipiranju, realizaciji i percepciji umjetnosti zbog radikalnih poteza reguliranja ponašanja u javnom prostoru uslijed pandemije Covid-19. Izložba zamišljena kao prezentacija multikulturalnog projekta osmišljenog za potrebe programa Europske prijestolnice kulture u Rijeci, u Galeriji Josip Račić doživjela je potpunu sadržajnu transformaciju, te u prvi plan postavila sposobnost prilagodbe umjetnika i kustosa (ovdje u istoj ulozi), te kulturnih institucija novonastaloj situaciji. U slučaju Zagreba globalni aspekt pandemijskog konteksta koji pred dionike kulturnog sustava postavlja neočekivane izazove preživljavanja i djelovanja, ali i odgovornosti prema publici koja u kriznim situacijama svjesno i nesvjesno treba javni kulturni sadržaj, dodatno je potenciran razornim potresom koji je grad zadesio u ožujku 2020. da bi i sama izložba za svog trajanja krajem prosinca preživjela drugi potres s epicentrom u obližnjoj Petrinji.

Izložba je kroz radove predstavila cijelu putanju projekta od početaka njegove realizacije do izložbe u Galeriji Račić.

Uz video spot koji dokumentira intencije i realizaciju projekta u Kraljevici, izvornog koncepta multikulturalnog prostora dotiču se radovi Larsa Breuera i Line Franko. Franko je na zidovima Galerije izvela prostorno i sadržajno specifični mural koji se strukturom mreže nalik na orfističke kompozicije Sonie Delaunay, može shvatiti i kao vizualni znak projekta. Brauer se pak jezičnim hrvatsko-njemačkim kompozicijama izravno referira na koncept multikulturalnosti kao osnove društvene povezanosti, koju je u ovom trenutku općom prijetnjom efikasno uspostavila pandemija. Marijana Pende složenom interakcijom konstrukcije s materijalima izvedbe, problematiku podjele na vanjski i unutrašnji prostor instalacije (kao metafore dinamike odnosa javnog i privatnog), postavlja na sasvim novu razinu kakvu nam u stvarnosti nameću pandemija i potres. Igor Grubić u fotografskoj instalaciji snimkama praznih dječjih igrališta prikazuje ogoljenu prazninu društvenog prostora u uvjetima biološke i seizmološke ugroze. S druge strane video snimka njegovog performansa predstavljenog u studenom u sklopu kurentnih uvjeta online prezentacije, ističe nikad važniju svijest o odgovornosti kulturnog sektora da i u uvjetima opasnosti ostane dosljedan visokim etičkim standardima djelovanja.

Lars Breuer

Kao rezultat procesa istraživanja izražajnih figura u hrvatskom jeziku te njihovih poveznica sa skulpturama i spomenicima diljem Europe, njemački umjetnik Lars Breuer izložio je dvije slike (140 x 280 cm i 280 x 140 cm) za koje je kreirao poseban font. Oba rada, jedan s njemačkim, a drugi s hrvatskim tekstom, sastoje se od dvije rečenice suprotnog značenja, a njihov dualitet vidljiv je i u kompoziciji i u tehnici slika.

Izvorni hrvatski tekst, koji potječe sa srednjovjekovnih nadgrobnih spomenika nastalih između XII. i XIV. stoljeća, proizlazi iz dijaloga živih i mrtvih (ples sa smrću), a pojavljuje se i u švicarsko-njemačkom i hrvatsko-bosanskom graničnom području. Umjetnik se već ranije poslužio sličnim natpisom na muralu koji je izveo u Njemačkoj, a identičan tekst, na koji je naišao u romanu Saše Stanišića *Herkunft*, odlučio je upotrijebiti u novom kontekstu, kreirajući na taj način *Treći prostor* kao dio projekta 3rd-SPACE.EU/rope.

Drugi tekst, *Fremd bin ich eingezogen, Fremd zieh' ich wieder aus*, što u hrvatskom prijevodu znači "Stigao sam kao stranac, kao stranac i odlazim", napisao je Wilhelm Müller, a svoj izvor ima u romantičnom okruženju ciklusa pjesama *Zimsko putovanje* Franza Schuberta, nastalog 1827. godine. Tekst opisuje osjećaj otuđenosti pojedinaca na putovanju ili u svojoj vlastitoj kulturi.

Lars Breuer (1974., Aachen, Njemačka) živi i radi u Kölnu kao slobodni umjetnik. Sudjelovao je na brojnim značajnim svjetskim izložbama, a njegovi radovi dio su mnogih javnih zbirki, poput zbirke Ludwig Forum für Internationale Kunst u Aachenu, zbirke Kunsthalle Düsseldorf, zbirke Muzeja Folkwang u Essenu, zbirke pokrajine Nordrhein Westfalen te zbirke Justin Art House Muzeja u Melbourneu.

© GORAN VRANIĆ

- / JA SAM / BIO, 2020.
- / ulje, ugljen, lak na platnu
- / 280 x 140 cm
- / FREMD EIN / AUS, 2018.
- / ulje, ugljen, lak na platnu
- / 140 x 280 cm

Lina Franko

Instalacija Line Franko sastoji se od dva murala – dvije slike (366 x 289 cm i 366 x 220 x 183 cm) na zidovima galerijskog prostora i videa. Umjetnica je pri koncipiranju rada preuzela točan ovalni oblik prolaza koji dijeli dvije prostorije Studija „Račić“ te u zadani format koristeći formu dvostrukog Sixtona u prvoj prostoriji konstruirala broj 3, a u drugoj slovo S – simbole projekta 3rd-SPACE.EU/rope.

Na presjecima linija i ploha nastao je prema matematičkoj teoriji presjeka skupova *Treći prostor* ili *3rd-SPACE*, koji umjetnica tumači i kao međuprostor kultura. Integralni dio instalacije je i video 3RD-SP./RP Andija Slawinskog, nastao 2020. godine u suradnji sa Susanne Ristow, Linom Franko i Enom de Wit.

Kombinacijom ovih triju radova umjetnica je ukazala na nužnost umrežavanja i suradnje kako bi se umjetnička produkcija mogla nastaviti i u vrijeme krize uzrokovane Covidom - 19, a s ciljem da se komunikacijom izbjegne udaljavanje i isključivanje pojedinaca izazvano zatvaranjem granica i uvođenjem novih mjera opreza. Na taj način je ovaj rad odrazio novu kognitivnu disonancu u svijetu i nudio rješenja.

Lina Franko (1977., Zagreb, Hrvatska) živi i radi kao slobodna umjetnica u Düsseldorfu, Zagrebu i Kraljevici. Izlagala je u brojnim muzejima i galerijama u Njemačkoj i Hrvatskoj. Predstavljala je Hrvatsku na „The Third Beijing International Art Biennale“, u Pekingu, a 2018. osnovala je Udrugu za promicanje kulture i umjetnosti RIZOM [K] sa sjedištem u dvorcu Frankopan u Kraljevici. Direktorica je umjetničkog projekta 3rd-SPACE.EU/rope.

/ 3RD, 2020.
/ pigment,
akrilna boja, lak na zidu
/ 366 x 220 x 183 cm

/ SPACE, 2020.
/ pigment, akrilna
boja, lak na zidu
/ 366 x 289 cm

Igor Grubić

Vizualni umjetnik Igor Grubić predstavio je na izložbi dva rada - kolor fotografije iz serije *Ožujak - svibanj, 2020.* i video performans *Untitled (an artist, a curator, a museum)*.

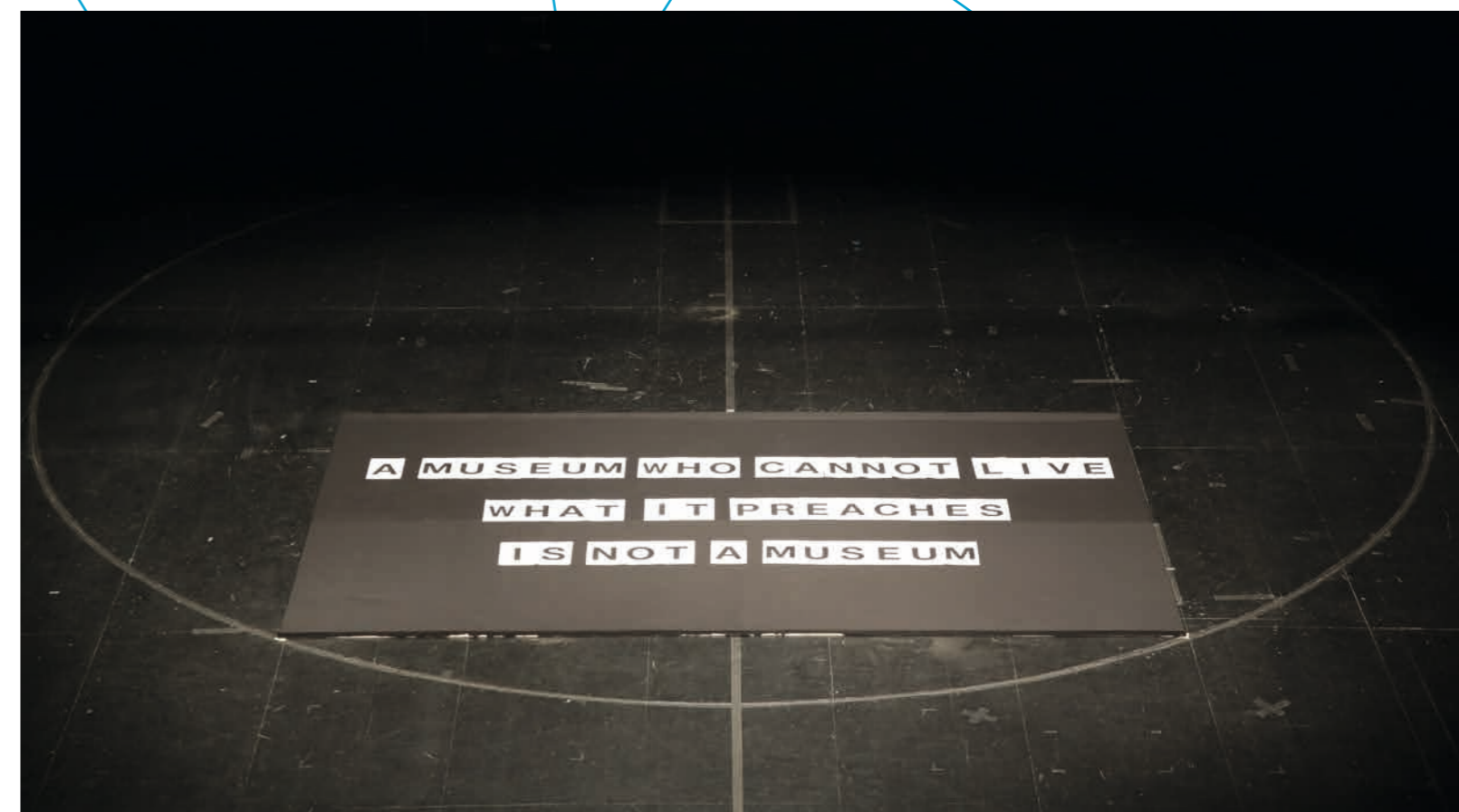
Devet fotografija odabranih za ovu prigodu umjetnik je snimio za vrijeme karantene, a prikazuju prazna dječja igrališta koja skrivaju neočekivane modernističke arhitektonske likove i otkrivaju nove scenografske perspektive. Kroz njih umjetnik istražuje u kojoj mjeri možemo tolerirati ograničenje osobnih sloboda u ime javne sigurnosti kojom se u pojedinim situacijama politički manipulira.

Video performans *Untitled (an artist, a curator, a museum)*, u produkciji Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu, umjetnik je posvetio Mladenu Stilinoviću i njegovom radu *An Artist Who Cannot Speak English Is No Artist*. Grubićev video performans snimljen je u studenom ove godine u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu, a bazira se na tri rečenice koje je osmislio:

AN ARTIST WHO CANNOT LIVE WHAT S/HE PREACHES IS NOT AN ARTIST.
A CURATOR WHO CANNOT LIVE WHAT S/HE PREACHES IS NOT A CURATOR.
A MUSEUM WHICH CANNOT LIVE WHAT IT PREACHES IS NOT A MUSEUM.

Na crnom platnu, koje je poput onog za sliku nategnuto preko drvene konstrukcije, umjetnik slaže papire formata A4 sa slovima. U dva navrata mijenja nekoliko riječi. Performans završava podizanjem slike vertikalno, dok tekst i papiri s panela polako klize i padaju na pod, što simbolički govori o fragilnosti i krhkosti čitavog sistema, kao i nas samih ako ne držimo balans između solidarnosti, odgovornosti, etičkih načela. Publika je u osam minuta mogla vidjeti čitav stvaralački proces - od prazne pozornice, izgradnje panela do postavljanja i izmjene tekstova (iz *Teksta Adriane Rispoli*).

Igor Grubić (1969., Zagreb, Hrvatska) aktivan je kao multimedijalni umjetnik u Zagrebu od ranih 90-ih godina prošloga stoljeća stvarajući fotografije, videoradove i site-specific akcije. Njegove intervencije u javni prostor, zajedno s video radovima istražuju prošle i sadašnje političke situacije dok se probija kroz tkaninu stvarnosti. Grubić je sudjelovao na brojnim važnim međunarodnim izložbama te je predstavljao Hrvatsku na 58. Venecijanskom bijenalu.

/ *Untitled (an artist, a curator, a museum)*
/ 2020.
/ video performans
/ 8:15 min

Marijana Pende

© JURAJ VUGLAČ

- / Looking forward to seeing you
- / objekt br. 04
- / 2019.
- / grafit-latex, plexiglas, metalna konstrukcija, neoprenska guma
- / 195 x 80 x 90 cm

Skulptura Marijane Pende *Looking forward to seeing you* osmišljena je za izložbu *Mjesto isprekidanih odlazaka*, koja se tijekom 58. Venecijanskog bijenala održavala u paviljonu Arsenale Nord, a sastoji se od metalnih dijelova i plexiglasa u kombinaciji s drugim elementima koji su rezultat umjetničinog intenzivnog eksperimentiranja tijekom nekoliko godina u dubrovačkoj tvornici ugljeno-grafitnih komponenata TUP.

Razlika u materijalima je očita, ravne crte i homogene površine suprotstavljaju se mekim oblicima i zagasitom sivilu koje podsjeća na tkanine ili na anikoničko slikarstvo. Pende stvara dijalog između dva svemira koji su perceptivno i konceptualno udaljeni, a koji promatraču pružaju vidne i taktilne poticaje. Prozirnost plexiglasa koji se djelomično zrcali, sugerira kontinuitet između vanjskog dijela i unutrašnjosti skulpture.

Stvarajući fuziju s onim što ga okružuje, djelo promatraču sugerira suštinski kontinuitet između skulpture i konteksta koji se neprestano preklapaju. Krajnji element dijaloga između konteksta i ovog djela proizlazi iz projekcija boja na tlo ili na plohe plexiglasa, njegovo se područje proširuje, granice se isprepliću i na taj način širi svoje vlastito prisustvo u interakciji s prostorom, uz svjetlo koje prelazi preko njega (iz teksta Daniele Capre *Neprestani kontrasti – Bilješke o umjetničkoj praksi Marijane Pende*).

Marijana Pende (1973., Dubrovnik, Hrvatska) živi i radi u Dubrovniku.

Održala je samostalnu izložbu u MMSU u Rijeci, Gliptoteci HAZU u Zagrebu, Muzeju suvremene umjetnosti Istre u Puli te Muzeju Palazzo Costanzi u Trstu. U organizaciji Umjetničke galerije Dubrovnik izlagala je s Izvorom Pende i Slavenom Toljem u paviljonu Arsenale Nord tijekom 58. Venecijanskog bijenala. Izlagala je i na grupnoj izložbi *GOOD TROUBLE / Artists Respond to the 2020 Presidential Election* u Whitebox Harlem Art center u New Yorku.

Impresum

IZLOŽBA: 3rd-SPACE.EU/rope

project no. 1 - Otvorenje bez ceremonija - europska umješnost u vrijeme korone

10.12.2020. - 10.1.2021.

Studio Moderne galerije „Josip Račić“
Margaretska 3
Zagreb

Autori izložbe: Projekt 3RD-SP./RP
Koordinacija izložbe: LANA ŠETKA / TIHANA GALIĆ
Odnosi s javnošću: LANA ŠETKA
Likovni postav: Projekt 3RD-SP./RP

Nakladnik: MODERNA GALERIJA
Andrije Hembranga 1, Zagreb
www.moderna-galerija.hr

Edicija: STUDIO
Za nakladnika: BRANKO FRANCESCHI
Urednice kataloga: LANA ŠETKA / LINA FRANKO

Autori tekstova: BRANKO FRANCESCHI / LANA ŠETKA / LINA FRANKO / ARHIVA UMJETNIKA
Dokumentacija: IZ ARHIVE UMJETNIKA
Grafičko oblikovanje: © Projekt 3RD-SP./RP
Priprema za tisak: JAN VAN DER MOST

Fotografije: GORAN VRANIĆ / JURAJ VUGLAČ

Tehnički postav: JOSIP BUTORAC / JURA JAZBEC

Tisak: MEDIAPRINT - TISKARA HRASTIĆ
Naklada: 200

© Moderna galerija, Zagreb, 2021.
Ostvarenje ove izložbe i kataloga
financijskim potporama omogućili
su Ministarstvo kulture Republike
Hrvatske, Veleposlanstvo Savezne
Republike Njemačke u Republici
Hrvatskoj i Gradski ured za
kulturu Grada Zagreba.

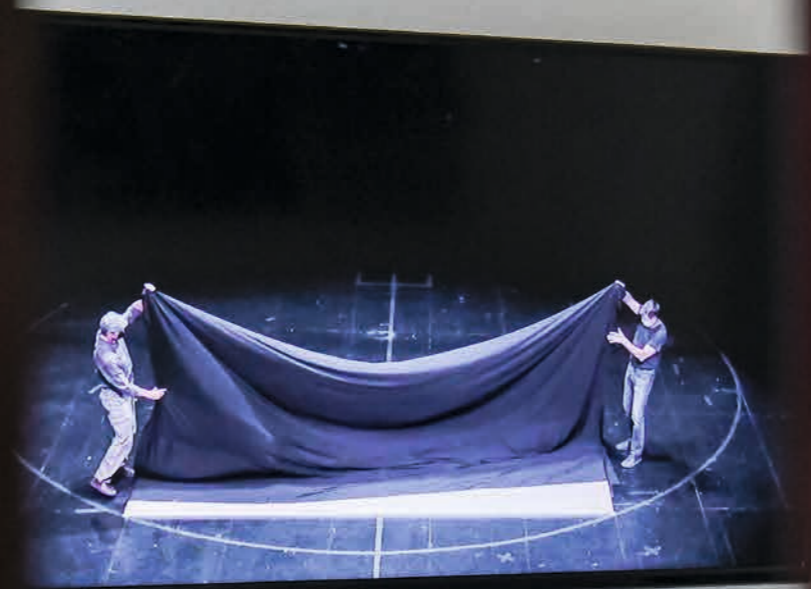

© JURAJ VUGLAČ

Andi Slawinski
Eno de Wit, Lina Franko
Susanne Ristow
3rd-SPACE.EU/rope, 2020.
video, 8 min

/ 3RD-SP./RP
/
/
/ 2020.
/
/ video
/ 8 min

RIZOM [K]
udruga rizom
Sušilo 11
Kraljevica
Hrvatska

MODERNA GALERIJA
Andrije Hebranga 1
Zagreb
Hrvatska

RHIZOM [D]
kunstverein rhizom e.V.
Neanderstrasse 23
Düsseldorf
Njemačka

ISBN: 978-953-348-104-3
CIP zapis je dostupan
u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne
knjižnice u Zagrebu
pod brojem 001088336.

